

ภาษาบาลี ๑ คำ คติธรรมประจำสัปดาห์ “กल्याณการี — บุคคลผู้ทำความดี”

คำว่า **กल्याณการี** เป็นคำภาษาบาลีโดยตรง มาจากคำสองคำรวมกัน คือ คำว่า **กल्याณ** (ดี, งาม, สิ่งที่ดี, ความดี) กับคำว่า **การี** (บุคคลผู้ทำ) แปลรวมกันได้ว่า บุคคลผู้ทำความดี, บุคคลผู้ทำกรรมดี, บุคคลผู้ทำสิ่งที่ดี, บุคคลผู้ทำดี [ตรงกันข้ามกับคำว่า **ปาปการี** (บุคคลผู้ทำบาป) อย่างสิ้นเชิง] ว่า โดยสภาพธรรมแล้ว ไม่มีสัตว์ ไม่มีบุคคล มีแต่ความเกิดขึ้นเป็นไปของธรรม เท่านั้น เพราะสภาพธรรมฝ่ายดีเกิดขึ้นเป็นไปนุ่มไปในทางที่ดี ที่ถูก ที่ควร จึงเรียกผู้นั้นว่า เป็นบุคคลผู้ทำความดี หรือทำกรรมดี

ข้อความจากพระไตรปิฎกที่แสดงถึงข้อความในส่วนนี้ คือ

“บุรุษทำการมเหล่านีได้ไว้ เขาย่อมเห็นกรรมเหล่านั้นในตน ผู้ทำกรรมดี ย่อมได้รับผลดี ผู้ทำกรรมชั่วย่อมได้รับผลชั่ว บุคคลหวานพีชเช่นใด ย่อมได้รับผลเช่นนั้น”

(จาก... พระสูตรตันตปิฎก ขุททกนิกาย ชาดก จุลลนันทียชาดก)

ชีวิตของแต่ละบุคคลในแต่ละภพในแต่ละชาตินั้น สั่นสะสั่นมาก เกิดมาแล้วในที่สุดก็ต้องละจากโลกนี้ไปด้วยกันทั้งนั้น แต่ก็ไม่สามารถที่จะทราบได้ว่าจะเป็นวันใด เวลาใด และตามความเป็นจริงแล้ว แต่ละขณะของชีวิตเป็นธรรมทั้งหมด ธรรมเกิดขึ้นแล้วดับไปอย่างรวดเร็ว ไม่หวนกลับมาได้อีก

ควรที่จะได้พิจารณาว่า การได้เกิดมาเป็นมนุษย์ พร้อมทั้งมีโอกาสดังพระธรรม ได้พบกัลยาณมิตรที่ให้ความเข้าใจพระธรรมที่ถูกตองนั้น เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้ยาก เป็นสิ่งที่ได้โดยยาก แสหายากในสังสารวัฏฏ์ เมื่อเทียบกับการได้รูป เสียง กลิ่น รส และสิ่งที่กระทบสัมผัสกาย ในชีวิตประจำวัน

เมื่อเป็นเช่นนั้น ทุก ๆ วัน ควรที่จะได้เตือนตนเองอยู่เสมอว่า ชีวิตอาจจะอยู่ไม่ถึงพรุ่งนี้ก็ได้ อาจจะสิ้นชีวิตในวันนี้ก็ได้ มีโอกาสดังพระธรรม ก็ควรรีบฟัง รีบสะสมปัญญาทันที มีโอกาสดังจะได้สะสมกุศล ก็สะสมทันที เป็นคนดีทันที ทุกๆ ทุกเวลา ทุกสถานการณ์ ซึ่งเป็นการ**เติมกุศลทุก ๆ วัน เพื่อชำระล้างอกุศล** เพราะถ้าไม่คอยเติมกุศลแล้ว ก็ย่อมเป็นเหตุให้ออกุศลพอกพูนขึ้นเรื่อย ๆ และ เมื่อได้สะสมเหตุที่ดีไว้แล้ว ผลที่ดีก็ย่อมจะเกิดขึ้น ตามสมควรแก่เหตุ ทั้งหมดนั้นเป็นความเกิดขึ้นเป็นไปของธรรมที่ไม่อยู่ในอำนาจบังคับบัญชาของใครทั้งสิ้น

เพราะฉะนั้น ทุกครั้งที่ได้ฟังพระธรรมที่พระสัมมาสัมพุทธเจ้าทรงแสดง ย่อมเกิดประโยชน์ ความรู้ความเข้าใจ ก็จะค่อย ๆ เจริญขึ้น เพราะเหตุว่าฟังพระธรรม ก็เพื่อประโยชน์คือ ความเข้าใจถูก เห็นถูก ซึ่งจะอุปการะเกื้อกูลต่อความเจริญขึ้นของกุศลธรรมอีกมากมาย มีโอกาสดังจะเจริญกุศลประการใด ก็ฟังเจริญทันที ไม่ละเลยโอกาสของคุณความดี เพราะเห็นคุณค่าด้วยปัญญา พร้อมทั้งเห็นโทษเห็นภัยของอกุศลแต่ละขณะที่เกิดขึ้น เช่น ความติดข้อง ความโกรธ ความริษยา ความตระหนี่ เป็นต้น แล้วค่อย ๆ ขัดเกลากุศลธรรมทั้งหลายเหล่านี้ จนกว่าจะละได้หมดสิ้น นี่คือการประโยชน์ของการฟังพระธรรม ที่เป็นไปเพื่อความเข้าใจถูกเห็นถูกโดยตลอดตั้งแต่ต้นจนถึงที่สุด จนออกจากสังสารวัฏฏ์.

[ชมรมบ้านธัมมะ มศพ. : www.dhammadhomefellowship.com, โทร. ๐๘๕-๖๒๑๗๑๐๖]